

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 526/2017-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Václavom Sosnom, advokátska kancelária, Námestie slobody 2, Skalica, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 19 Cb 1/2011 zo 14. októbra 2011, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 34/2015 z 24. marca 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ObdoV 15/2016 z 28. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na

súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Cb 1/2011 zo 14. októbra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obo 34/2015 z 24. marca 2016 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“), ako aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 15/2016 z 28. júna 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľka sa na základe návrhu na začatie konania doručeného krajskému súdu 20. mája 1998 (ďalej len „žaloba“) domáhala proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), zaplattenia sumy 39 500,76 € (pôvodne 1 190 000 Sk, pozn.) s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalovaná v období od 25. mája 1995 do 30. novembra 1995 z bežného bankového účtu spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“ alebo len „právna predchodkyňa sťažovateľky“), celkom osemkrát neoprávnene vykonala inkaso peňažných prostriedkov v súhrnnej výške zodpovedajúcej žalovanej sume (istine) na úhradu časti dlhu spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 95120-0 z 13. septembra 1993 (ďalej len „zmluva o úvere“) uzavretej medzi žalovanou a [REDAKOVANÉ]

3. Rozsudkom krajského súdu bola žaloba sťažovateľky ako nedôvodná v celom rozsahu zamietnutá a sťažovateľke bola uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy tohto konania.

4. Na základe riadne a včas podaného odvolania – riadneho opravného prostriedku sťažovateľky – rozsudkom najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdený. Súčasne krajský súd žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

5. Následne sťažovateľka podala proti právoplatnému rozsudku krajského súdu dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, ktorý bol uznesením najvyššieho súdu pre jeho neprípustnosť odmietnutý. Uznesenie najvyššieho súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 17. augusta 2017.

6. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«... Napriek jednoznačnému a nespornému skutkovému stavu... všeobecné súdy nakoniec sťažovateľovi priznanie jeho žalobného nároku odopreli a v konaní boli postupne počas 19 rokov trvania sporu (od roku 1998 do roku 2017) vydané celkovo štyri meritórne rozhodnutia súdu prvého stupňa (pričom prvé tri žalobe vo väčšom alebo menšom vyhovel), šesť rozhodnutí odvolacieho súdu a tri rozhodnutia dovolacieho súdu...

Všetky dôkazy v predmetnom konaní boli vykonané pred súdom prvého stupňa v čase pred vydaním prvého, druhého a tretieho rozhodnutia súdu prvého stupňa... Pred vydaním prvých troch svojich rozhodnutí súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dostatočne zistil skutkový stav a správne ho vyhodnotil a vyvodil z neho aj správne právne závery...

Až vo svojom treťom rozhodnutí... zo dňa 4.10.2007 Najvyšší súd SR ako odvolací súd... náhle a nepredvídateľne zmenil svoj pohľad na v konaní preukázaný skutkový stav a na jeho právne hodnotenie. To sa prejavilo tým, že... vo svojom treťom rozhodnutí uviedol, že svedok [REDAKOVANÉ] vedel o vykonaných inkasách už od mája 1995 a bol s nimi údajne uzrozumený... týmto svojim skutkovým záverom bez akéhokoľvek vysvetlenia popiera a hrubým spôsobom dezinterpretuje skutočný obsah výpovede (resp. písomného vyhlásenia) svedka [REDAKOVANÉ] z 15.11.2001 na čl. 112. Odvolací súd ignorujúc skutočnosť uviedol, že „Z výpovede svedka [REDAKOVANÉ] vyplýva, že tento ako hlavný ekonóm sa dozvedel o inkase žalovaného už pri prvom inkase t.j. 25.5.1995.“ Toto je ale evidentná nepravda, pretože svedok [REDAKOVANÉ] u právneho predchodcu sťažovateľa (u spoločnosti [REDAKOVANÉ]) pracoval až od decembra 1995 a vo svojom vyjadrení výslovne uviedol, že o inkasách ako aj o ich neoprávnenosti sa dozvedel až v januári 1997 (tieto skutočnosti svedok [REDAKOVANÉ] uviedol priamo vo svojej výpovedi, resp. v písomnom vyhlásení na čl. 112).

Odvolačí súd vo svojom treťom rozhodnutí... zo dňa 4.10.2007) uviedol, „že žalovaný mal súhlas konateľa oboch spoločností - p. [REDACTED].“ Z výpovedi svedka [REDACTED] na č.l. 209, ale vyplýva, že udelenie akéhokoľvek súhlasu nepotvrdil a výslovne uviedol, že on účtovníctvu nerozumie a on sa účtovníctvom vôbec nezaoberal. Z toho vyplýva, že udelenie súhlasu na predmetné inkasá v konaní žiadnym spôsobom nebolo preukázané. Teda odvolací súd týmto svojim skutkovým záverom bez akéhokoľvek vysvetlenia popiera a hrubým spôsobom dezinterpretuje skutočný obsah výpovede svedka [REDACTED]. Žiadny súhlas [REDACTED] ani nikoho iného s žiadnym inkasom nevyplýva ani z listu [REDACTED] z 21.2.1995... Odvolací súd teda vo svojom treťom rozhodnutí (6 Obo 223/2006 zo dňa 4.10.2007) postupoval svojvoľne, arbitrárne...

Po zrušení tretieho rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom... vydal odvolací súd svoje štvrté rozhodnutie (NS SR 5 Obo 46/2010 zo dňa 31.3.2011), ktorým vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pričom v tomto svojom rozhodnutí odvolací súd uviedol, že je potrebné posudzovať dĺžku premlčacej lehoty podľa ustanovení Obchodného zákonníka, teda že táto lehota je štvorročná a žalovaný nárok nie je premlčaný.

Iný záväzný právny názor odvolací súd vo svojom štvrtom rozhodnutí... nevyslovil a iba uložil súdu prvého stupňa, aby v novom konaní vyzval žalovaného na predloženie zmluvy o bežnom účte uzavretej medzi žalovaným a spoločnosťou [REDACTED] (a to napriek tomu, že táto spoločnosť nie je totožná s právnym predchodcom sťažovateľa a táto zmluva s predmetným sporom nijako nesúvisí), aby opätovne posúdil list právneho predchodcu sťažovateľa z 21.2.1995 (pričom súd nelogicky uvádza, že tento list je na firemnom papieri ako [REDACTED] tak aj [REDACTED] (pričom ale z textu a hlavičky tohto listu je nepochybné, že na č.l. 89 je jednoznačne list [REDACTED]), aby vyhodnotil písomné vyjadrenie [REDACTED] (na č.l. 112) a výsluch svedka [REDACTED] (na č.l. 209). K posudzovaniu týchto dôkazov odvolací súd vo svojom štvrtom rozhodnutí žiaden záväzný právny názor nevyslovil...

Následne vydal súd prvého stupňa svoje štvrté rozhodnutie... zo dňa 14.10.2011, ktorým žalobu v plnom rozsahu zamietol. Z obsahu odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa bol pri svojom rozhodovaní výrazne ovplyvnený nesprávnymi skutkovými a právnymi závermi zrušeného tretieho rozhodnutia odvolacieho súdu (6 Obo 223/2006 zo dňa 4.10.2007).

Pritom súd prvého stupňa nebol názormi vyslovenými v treťom rozhodnutí odvolacieho súdu viazaný a naopak na ne nemal pri svojom rozhodovaní prihliadať. Súd prvého stupňa mal postupovať v intenciách pokynu, ktorý mu odvolací súd udelil v odôvodnení štvrtého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa v tejto fáze konania už sám nevykonával žiadny relevantný dôkaz, ktorý by mohol podstatne zmeniť skutkové a právne hodnotenie veci...

Súd prvého stupňa vo svojom štvrtom rozhodnutí žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil prečo tak diametrálne zmenil posudzovanie predmetnej veci...

Krajský súd Trnava posúdil nárok sťažovateľa ako nárok na náhradu škodu, pričom ďalej skonštatoval, že sťažovateľ nepreukázal priamu príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním [REDAKOVANÉ] a škodou, ktorá vznikla sťažovateľovi (resp. jeho právnenému predchodcovi)...

Na základe uvedeného sťažovateľ namieta, že konaním a rozhodovaním Krajského súdu v Trnave ako súdu prvej inštancie, a následne aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom odvolacím a dovolacím bolo v dôsledku ich arbitrárneho postoja zasiahnuté do práv sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie...»

7. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1ObdoV/15/2016 zo dňa 28.6.2017, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 5Obo/34/2015 zo dňa 24.3.2015 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 19Cb/1/2011 zo dňa 14.10.2011 porušené bolo základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa vlastniť majetok vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1ObdoV/15/2016 zo dňa 28.6.2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 5Obo/34/2015-513 zo dňa 24.3.2015 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 19Cb/1/2011 zo dňa 14.10.2011 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie...“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

13. Ako to z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, sťažovateľka namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to

- rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu

tým, že krajský súd, ako aj najvyšší súd ako odvolací súd, preberúc nesprávne skutkové a právne hodnotenia vyjadrené v dovolacom konaní už zrušenom rozsudku najvyššieho (odvolacieho) súdu sp. zn. 6 Obo 223/2006 zo 4. októbra 2007 [ďalej len „tretie rozhodnutie najvyššieho (odvolacieho) súdu“] a v úplnom protiklade tak s ich dovtedy prijatým záverom bez vykonania ďalšieho dokazovania, nesprávne ustálili, že právo majiteľa bežného bankového účtu (právnej predchodkyne sťažovateľky) na zaplatenie neoprávnene inkasovaných (odpísaných) peňažných prostriedkov nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale za splnenia zákonných podmienok právom na náhradu škody, ktorý však v danej veci pre absenciu priamej príčinnej súvislosti medzi porušením (zmluvnej) právnej povinnosti žalovanou a zmenšením majetku právnej predchodkyne sťažovateľky sťažovateľke nie je možné priznať, pričom krajský súd, ako aj najvyšší súd svoje rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o zmenu ich názoru, riadne a presvedčivo neodôvodnili,

- uznesením najvyššieho súdu

tým, že najvyšší súd ako dovolací súd dovolanie sťažovateľky proti rozsudku najvyššieho súdu ako neprípustné odmietol a svoje rozhodnutie tak isto riadne a presvedčivo neodôvodnil, čím bolo sťažovateľke priznanie nároku na uspokojenie žalobou uplatnenej pohľadávky (majetku) arbitrárne odopreté.

IV.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

14. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

15. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

K rozsudku krajského súdu

16. Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu

právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

17. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského sudu využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, ktoré napokon pred podaním sťažnosti ústavnému súdu aj účinne využila a o tomto jej odvolaní bolo rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu.

18. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (vo vzťahu k rozsudku krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K rozsudku najvyššieho súdu

19. Pokiaľ ide o sťažovateľkou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, považoval lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj v tomto prípade za zachovanú aj proti označenému rozsudku najvyššieho súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, II. ÚS 91/2011).

20. Vzhľadom však na charakter námietok sťažovateľky ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového

a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

21. Na citovaný právny názor nadväzuje ustanovenie § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného v čase rozhodovania o odvolaní, pozn.), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Ústavný súd preto v záujme presvedčivosti vlastnej rozhodovacej činnosti považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorom sa uvádza:

„... Najvyšší súd... ako súd dovolací uznesením zo dňa 24.2.2010 č. k. IObdo V 5/2008-375 rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa..., zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie... V odôvodnení... konštatoval nedôvodnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania práva s tým, že žaloba bola podaná dňa 20.5.1998 a štvorročná premlčacia lehota na uplatnenie práva uplynula 25.5.1999. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu právo majiteľa účtu na zaplatenie neoprávnene inkasovaných peňažných prostriedkov nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ak banka inkasuje z účtu peňažné prostriedky bez písomného súhlasu (príkazu) majiteľa účtu alebo splnenia zmluvných podmienok a ak jej postupom, ktorý je porušením jej povinností, vznikla majiteľovi majetková ujma spočívajúca v zmenšení stavu peňažných prostriedkov na jeho účte, je banka povinná mu podľa § 373 Obch. zák. škodu nahradiť.

Po čiastočnom zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci Najvyšší súd... uznesením 5 Obo 46/2010-379 zrušil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 19Cb 163/1998-304 v časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.190.000,- Sk... a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s poukazom na právny názor súdu dovolacieho s tým, že pred opätovným rozhodnutím veci je potrebné vyzvať žalovaného na predloženie Zmluvy o bežnom účte č. 8653255-189 uzatvorenej so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] posúdiť list konateľa [REDAKOVANÉ] z 21.2.1995, vyhodnotiť písomné vyjadrenie [REDAKOVANÉ]

██████████, ako aj výsluch ██████████, a posúdiť spôsob a podmienky výkonu prevodov so zákonom o platobnom styku.

Na výzvu súdu žalovaný zmluvu o bežnom účte uzatvorenú so spoločnosťou ██████████ nepredložil...

Obaja účastníci poukazovali na skutočnosť, že... platobný styk... upravovala vyhláška Národnej banky Slovenska č. 275/1994 Z. z., v súvislosti s obsahom ktorej žalovaný uviedol, že ustanovenie § 10 vyhlášky nevyžaduje písomnú formu príkazu na inkaso.

V súlade s právnym názorom vo veci rozhodujúcich súdov vyššieho stupňa súd posudzoval v konaní uplatnený nárok žalobcu ako nárok na náhradu škody, nakoľko existencia písomného súhlasu (príkazu) majiteľa účtu - ██████████ ako je to predpokladané v bode 3. zmluvy o bežnom účte č. 8755155-189/0900, podľa ktorého príkazy na disponovanie prostriedkami na účte dáva klient písomnou formou pobočke, ktorá mu vedie účet, nebola preukázaná a v konečnom dôsledku žalovaným ani tvrdená.

V konaní nebola sporná existencia záväzkov obchodnej spoločnosti ██████████ voči žalovanému vyplývajúcich z úverových zmlúv, existencia obchodno-záväzkových vzťahov medzi žalovaným a spoločnosťami ██████████ a ██████████ založených zmluvami o bežnom účte, napriek tomu, že zmluva o bežnom účte ██████████ predložená nebola, spornou nebola skutočnosť, že žalovaný z bežného účtu ██████████ v období od 25.5.1995 do 30.11.1995 bez písomného súhlasu alebo príkazu majiteľa účtu odpísal peňažné prostriedky v celkovej výške 39.500,76 eur (1.190.000,- Sk) a že tieto použil na úhradu časti dlhu ██████████ zo zmluvy o úvere č. 95120-0...

... súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že ██████████ ako konateľ ██████████ súhlas k odpísaniu peňažných prostriedkov z bežného účtu tejto spoločnosti žalovanému, hoci iba v ústnej forme, dal. Tento súhlas s odpísaním prostriedkov na žalovaným uvádzaný účel jednoznačne potvrdila svedkyňa ██████████... jej hodnovernosť potvrdzujú nepriamo i iné vykonané dôkazy. V prvom rade list ██████████ zo dňa 21.2.1995 napísaný pod hlavičkou spoločnosti ██████████ žalovanému, resp. riaditeľke jeho ██████████, v ktorom adresátovi bola ozrejmovaná účelovosť založenia spoločnosti ██████████ v súvislosti s kúpou a riadením závodu spoločnosťou ██████████ pričom adresát bol v súvislosti s preberaním záväzkov medzi spoločnosťami požiadaný o úpravu nezrovnalostí v zámene

názvov [REDACTED] a [REDACTED] v zmluvách, ktoré úpravy odosielateľ prejavil ochotu dodatočne podpísať.

Nakoľko... (úverové) zmluvy so žalovaným uzavrela spoločnosť [REDACTED] obsahom listu podľa jeho výkladu súdom bol žalovaný žiadaný o opravu označenia dlžníka na [REDACTED]. Tomuto záveru nasvedčuje aj použitie pečiatky [REDACTED] [REDACTED] pri podpise úverovej zmluvy č. 95120-0 a pri podpise jej dodatku zo dňa 6.4.1994.

Svedčí o ňom (o súhlase [REDACTED] s odpísaním prostriedkov z účtu [REDACTED] i písomné vyjadrenie [REDACTED] zo dňa 15.11.2001, v období rokov 1995-1997 hlavného ekonóma [REDACTED] ktorý potvrdil vedomosť spoločnosti o odpisoch z jej účtu v období, keď spoločnosť mala nedostatok disponibilných finančných prostriedkov (!), rokovania so žalovaným, ktorý poskytnutie úveru spoločnosti podmieňoval prevzatím nesplateného úveru spoločnosti [REDACTED] ako aj skutočnosť, že spoločnosť až do roku 1997, kedy došlo ku zmene v jej vedení, nepochybovala o oprávnenosti a správnosti postupu žalovaného. V neposlednom rade aj písomná žiadosť spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] o prolongáciu (predĺženie lehoty splatnosti) splátky úveru spoločnosti [REDACTED] predložená Najvyššiemu súdu na pojednávaní konanom dňa 16.5.2000.

Svoj súhlas s postupom žalovaného nepoprel, hoci ani nepotvrdil, svedok [REDACTED] [REDACTED], ktorý si podľa jeho výpovede na okolnosti súvisiace so sporom vôbec nepamätá.

Pri posudzovaní nároku žalobcu na zaplatenie 39.500,76 eur... súd v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu skúmal naplnenie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu podľa § 373 Obchodného zákonníka - porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti.

Dospel pritom k záveru, že jediné porušenie povinnosti žalovaného zo záväzkového vzťahu vzhľadom na súhlas (prikaz) spoločnosti [REDACTED] udelený jej konateľom [REDACTED] spočívalo nie vo vykonaní odpísania prostriedkov z bežného účtu spoločnosti, ale v nevyžadovaní pokynu v písomnej forme predpokladanej ustanovením zmluvy o bežnom účte. Vznik škody, ktorá majiteľovi účtu takýmto spôsobom vznikla je potom následkom dohody majiteľa účtu so žalovaným bez existencie priamej príčinnej súvislosti (bezprostredný vzťah príčiny a následku) medzi porušením povinnosti a vznikom

škody, ktorá ako nutná náležitosť vzniku zodpovednosti za škodu nemôže byť nahradená iba iným prístupom k nakladaniu s finančnými prostriedkami spoločnosti po zmene v jej vedení.

Z vyššie uvádzaných dôvodov súd konštatoval absenciu jedného zo zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu a preto žalobu... o zaplatenie 39.500,76 eur ako nedôvodnú zamietol...“

23. Z rozsudku najvyššieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu, vyplýva, že najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného ďalej uviedol:

„... Najvyšší súd... v súlade s ust. § 212 ods. 1 O. s. p. súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania rozhodol po preskúmaní odvolania bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. tak, že odvolaniu žalobcu nevyhovel a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd mal zato, že v prejednávanej veci bolo zo strany prvostupňového súdu vykonané dostatočné dokazovanie, z ktorého prvostupňový súd vyvodil vecne a právne správne závery.

V konaní nebolo sporné, že žalovaný poskytol na základe uzatvorených úverových zmlúv úvery... Predmetné zmluvy za spoločnosť [redacted] podpísal p. [redacted] ako konateľ... tak, že k svojmu podpisu pridal pečiatku [redacted] napriek tomu, že spoločnosť podľa sídla uvedeného v obchodnom registri mala sídlo od jej vzniku 22. mája 1992 do jej výmazu t.j. 4. novembra 2005 na [redacted].

Dňa 20. decembra 1993 p. [redacted] podpísal dodatok k ÚZ č.91317-8, dňa 27. marca 1994 k ÚZ č.91329-4 a dňa 6. apríla 1994 k ÚZ č.95120-0. Pri prvých dvoch dodatkoch je len jeho podpis, na treťom dodatku okrem jeho podpisu je aj pečiatka [redacted]

Konateľom v spoločnosti [redacted] bol od 3. decembra 1993 do 21. decembra 1997 [redacted] a tento bol konateľom aj v spoločnosti s ručením obmedzeným [redacted] od jej vzniku t.j. 22. mája 1992 do 22. apríla 1997.

Odvolací súd k námietke žalobcu o neexistencii dokladu oprávňujúceho žalovaného k inkasu z bežného účtu právneho predchodcu žalobcu predmetnej čiastky dodáva, že táto námietka nie je dôvodná. Prvostupňový súd vyhodnotil vecne správne list konateľa spoločnosti [REDACTED] a [REDACTED], v ktorom vysvetľuje ako došlo k nezrovnalostiam v zámene názvu [REDACTED] a [REDACTED]. Predmetný list z 21. februára 1995 bol adresovaný p. [REDACTED]. V predmetnom liste taktiež [REDACTED] uviedol, že vzhľadom na komplikovanosť vedenia účtovníctva pri nábehu výroby vo firme [REDACTED] bolo odsúhlasené daňovým úradom v [REDACTED] založenie s.r.o. [REDACTED] a táto celkovú evidenciu aj záväzky voči štátu prevádzala od začiatku kúpy závodu.

Odvolací súd dodáva, že predmetný list konateľa oboch spoločností s ručením obmedzeným naplňuje znaky ustanovenia § 331 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak dlžník plní svoj záväzok pomocou inej osoby, zodpovedá tak, akoby záväzok plnil sám, ak tento zákon neustanovuje inak. Len v prípade, že u dlžníka nastali okolnosti vylučujúce zodpovednosti § 374 ObZ) a ak by tretia osoba (poskytujúca plnenie namiesto dlžníka) bola priamo dlžníkom a aj u nej by nastali okolnosti vylučujúce zodpovednosť podľa § 374 Obchodného zákonníka, dlžník by neniesol zodpovednosť za nesplnenie záväzku treťou osobou, ktorej plnenie zveril. Dohoda medzi dlžníkom a inej osoby pomocou ktorej dlžník plní svoj záväzok nemusí mať písomnú formu.

Názor odvolacieho súdu umocňuje aj výpoveď bývalého hlavného ekonóma spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (č.l.112), v ktorej uviedol, že vie, že do vykonania inventarizácii t.j. januára 1997 žiadny predstaviteľ spoločnosti [REDACTED] (vrátane spoločníkov a konateľov) nepochyboval o oprávnenosti predmetných inkás a o správnosti postupu [REDACTED] čo potvrdzuje aj výpoveď [REDACTED] (č.l.209), podľa ktorej si vlastne na nič nepamätá a list z 21. februára 1995 nepochybnil.

Odvolací súd preto ustálil, že k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného nedošlo a rovnako dospel k názoru, ako súd prvého stupňa, že postup žalovaného nebol spôsobilý spôsobiť žalobcovi škodu z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa s prihliadnutím na ust. § 331 Obchodného zákonníka...

Záverom odvolací súd dodáva, že súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O. s. p.). Teda hodnotenie dôkazov je ovládané zásadou voľného hodnotenia dôkazov, čo neznamena, že súd si musí osvojiť ich hodnotenie podľa výkladu a názoru žalobcu...“

24. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že názor sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia zjavne neobstojí. Krajský súd už totiž dal jasnú, zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu opierajúceho sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozsudku krajského súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia, pretože jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia vo veci sťažovateľky.

25. To isté platí, aj pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu (v spojení s dôvodmi rozsudku krajského súdu), čo sa týka právneho názoru, že právo majiteľa bežného bankového účtu na zaplatenie bankou neoprávnene inkasovaných (odpísaných) peňažných prostriedkov voči banke nezakladá právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale za splnenia zákonných podmienok právo na náhradu škody, ktorý bol vyjadrený v uznesení najvyššieho (dovolacieho) súdu sp. zn. 1 Obdo V 5/2008 z 24. februára 2010 o zrušení tretieho rozhodnutia najvyššieho (odvolacieho) súdu a ktorým boli označené súdy rozhodujúce ako súdy nižšieho stupňa viazané.

26. Krajský súd s odvolaním sa na pre ňu záväzné právne posúdenie veci v uznesení najvyššieho (dovolacieho) súdu sp. zn. 1 Obdo V 5/2008 z 24. februára 2010 a taktiež viazaný pokynmi vyjadrenými v závere odôvodnenia uznesenia najvyššieho (odvolacieho) súdu sp. zn. 5 Obo 46/2010 z 31. marca 2011 na doplnenia dokazovania a na posúdenie a vysporiadanie sa s ďalšími podľa jeho názoru z hľadiska rozhodnutia veci podstatnými okolnosťami [najvyšší (odvolací) súd však krajskému súdu nijako neurčil, ako má jednotlivé

dôkazy a okolnosti posúdiť a aké skutkové zistenia má ich posúdením vyvodit' (pozri záver odôvodnenia tohto uznesenia] v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia zrozumiteľne a logicky uviedol, ako dospel k záveru, podľa ktorého [REDACTED] súhlas k inkasu (odpísaniu) peňažných prostriedkov zo svojho bežného bankového účtu, hoci len v ústnej forme, žalovanej udelila, a z tohto dôvodu porušenie „iba“ zmluvnej právnej povinnosti žalovanej vyžiadať od [REDACTED] tento súhlas písomne vylučuje priamu príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanej a zmenšením majetku [REDACTED] dôsledkom čoho sťažovateľke (právnej nástupkyni [REDACTED] pozn.) nie je možné nárok na náhradu škody priznať.

27. Navyše, keď najvyšší (odvolací) súd v plnej miere stotožniac sa so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu na zvýraznenie správnosti týchto záverov s poukazom na to, že úverové zmluvy vrátane zmluvy o úvere č. 95120-0 uzavreté medzi žalovanou a [REDACTED], boli opatrené odtlačkom pečiatky „[REDACTED]“, napriek tomu, že [REDACTED], mala počas celého obdobia svojej existencie sídlo na adrese [REDACTED], dodatok zo 6. apríla 1994 k zmluve o úvere č. 95120-0 je opatrený odtlačkom pečiatky „[REDACTED]“, počas celého rozhodného obdobia, t. j. 3. decembra 1993 až do 22. apríla 1997, konateľom [REDACTED], ako aj [REDACTED], bol svedok [REDACTED], ďalej na obsah listu v záhlaví s uvedením „[REDACTED]“ z 21. februára 1995 adresovaného žalovanej a opatreného podpisom [REDACTED] a na výpoveď svedka [REDACTED] pôsobiaceho v [REDACTED], od konca roku 1995 na pozícii hlavného ekonóma, podľa ktorého až do januára roku 1997 žiadny z predstaviteľov tejto spoločnosti (vrátane spoločníkov a konateľov) nepochyboval o oprávnenosti inkás (odpisov) žalovanej sumy a správnosti postupu žalovanej, vo svojom rozhodnutí v rámci jeho odôvodnenia dodal, že v danej veci [REDACTED], svoj záväzok voči žalovanej plnila prostredníctvom [REDACTED] ako tretej osoby na základe vzájomnej dohody, ktorá nevyžaduje písomnú formu, podľa názoru ústavného súdu nijako nemožno dospieť k záveru, že by odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku krajského súdu nezodpovedalo požiadavkám ústavnosti z hľadiska

namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

28. Ako už bolo uvedené, zmena právneho posúdenia danej veci a s tým spojená nutnosť posúdenia iných okolností podstatných pre rozhodnutie, prípadne tých istých okolností, avšak z iného aspektu, podľa zistenia ústavného súdu nemá svoj pôvod v treťom rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu zo 4. októbra 2007, ale v uznesení najvyššieho (dovolacieho) súdu sp. zn. 1 Obdo V 5/2008 z 24. februára 2010, ktorým bolo zrušené a ktorého právne závery sú pre označené súdy rozhodujúce ako súdy nižšieho stupňa právne záväzné.

29. Dôvody napadnutého rozsudku, ktoré viedli najvyšší (odvolací) súd k rovnakým záverom, ku ktorému dospel aj krajský (prvostupňový) súd, nemôžu podľa názoru ústavného súdu viesť k záveru o ústavnej neakceptovateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorý by zároveň zakladal dôvod na vyslovenie porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

30. S odvolaním sa na tieto skutočnosti a právne závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K uzneseniu najvyššieho súdu

31. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že najvyšší (dovolací) súd napriek tomu, že v rozsudku najvyššieho súdu, ako ani v rozsudku krajského súdu nie je riadne a presvedčivo odôvodnené, z akého dôvodu tieto súdy, preberúc nesprávne skutkové a právne hodnotenia vyjadrené v treťom rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu zo 4. októbra 2007 bez akéhokoľvek ďalšieho dokazovania a v úplnom protiklade s ich dovtedy prijatým záverom, dospeli k názoru, že žaloba nie je dôvodná, jej dovolanie ako neprípustné odmietol, pričom ani uznesenie najvyššieho súdu nie je riadne a presvedčivo odôvodnené.

32. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

33. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

34. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

35. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

36. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol:

«... Dovolací súd... skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/

O. s. p. nenamietal, pričom existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

... So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd... osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných vád; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

... Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

... Dovolací súd preto dospel k záveru, že v konaní nedošlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. písm. f/ O. s. p.

...Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci ...

... Žalobca odôvodnil prípustnosť dovolania tým, že sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ust. § 238 ods. 2 O. s. p.), a to konkrétne v tom, že Najvyšší súd... vo svojom uznesení zo dňa 24. 02. 2010, č. k. I ObdoV/5/2008-375 uviedol, že „Ak banka inkasuje z účtu peňažné prostriedky bez písomného súhlasu (príkazu) majiteľa účtu alebo splnení podmienok určených v zmluve, porušuje povinnosti stanovené v ust. § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka... Ak postupom banky, ktorý je porušením jej povinností, vznikla majiteľovi majetková ujma, spočívajúca v zmenšení stavu peňažných prostriedkov na jeho účte (škoda), je banka povinná mu podľa § 373 Obch. zákonníka škodu nahradiť.“

... So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd... osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že sa odvolací súd bez opodstatnenia odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ust. § 238 ods. 2 O. s. p.).

... Zo spisu je zrejmé, že dovolací súd „v tejto veci“ už rozhodoval, avšak v rozhodnutí č. k. 1 ObdoV/5/2008-375, na ktoré dovolateľ poukazuje, sa dovolací súd primárne zaoberal premlčaním žalobcovho nároku a uviedol, že „k prvému (najstaršiemu) prípadu inkasa došlo podľa žaloby 25. mája 1995. Štvorročná premlčacia lehota na uplatnenie práva uplynula 25. mája 1999. Žaloba bola podaná 20. mája 1998, teda pred uplynutím uvedenej lehoty, preto nemohlo dôjsť k premlčaniu práva“. ...V ďalšom konaní súdy tento vyslovený právny názor dovolacieho súdu rešpektovali. Taktiež v súvislosti s posúdením plynutia premlčacej doby dovolací súd vyslovil, že: „Podľa názoru dovolacieho súdu právo majiteľa účtu na zaplatenie neoprávnene inkasovaných peňažných prostriedkov, nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. V rámci zodpovednosti za neoprávnený prospech nemožno riešiť prípad, keď povinnosť plniť je daná na základe osobitného ustanovenia zákona alebo inej právnej povinnosti.“ V ďalšom skonštatoval, za akých okolností môže dôjsť k porušeniu povinnosti zo strany banky a v prípade, ak vznikne škoda, je banka povinná túto nahradiť. Inými slovami, dovolací súd vyslovil návod na ďalší postup súdov, ktoré v konaní budú musieť skúmať, či došlo k porušeniu povinnosti zo zákona alebo zmluvy a následne skúmať, či došlo k vzniku škody s príčinnou súvislosťou k porušeniu povinnosti. Tomuto zodpovedá aj formulácia odôvodnenia dovolacieho súdu „ak banka inkasuje z účtu peňažné prostriedky bez písomného súhlasu..., ak postupom banky, ktorý je porušením jej povinností, vznikla majiteľovi majetková ujma, spočívajúca v zmenšení stavu...“ Úmyslom odôvodnenia uvedenej časti rozhodnutia bolo, aby súd prvej inštancie, resp. odvolací súd preskúmal všetky atribúty zodpovednosti za škodu. Súdy nižších stupňov v ďalšom konaní, na ktoré im bola vec vrátená, závery dovolacieho súdu rešpektovali (posudzovali nepremľčané právo na náhradu škody a skúmali podmienky vzniku nároku na náhradu škody inkasovaných peňažných prostriedkov z účtu jeho majiteľa)... Neobstojí teda námietka, že sa súdy nižších stupňov dopustili nerešpektovania právneho názoru dovolacieho súdu, vyslovený v jeho rozsudku z 24. februára 2010, č. k. 1

ObdoV/5/2008-375... Vzhľadom na uvedené dovolanie podľa ust. § 238 ods. 2 O. s. p. nie je prípustné.

... Námiety žalovaného, ktorými vytyka súdu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., však sami osebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by v konaní došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci zo strany odvolacieho súdu, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa ust. § 236 a nasl. O. s. p.

... So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalobcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesné neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania...»

37. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

38. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako procesne neprípustné.

39. Okrem toho, ako to však z obsahu sťažnosti zjavne vyplýva, sťažovateľka vo svojej sťažnosti nenamieta, že by jej bola procesným postupom najvyššieho súdu alebo krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom, a ani to, že by sa najvyšší súd, ako aj krajský súd v napadnutých rozhodnutiach (rozsudkoch) bez opodstatnenia odchyľili od pre nich záväzného právneho názoru vyjadreného v uznesení najvyššieho (dovolacieho) súdu

sp. zn. 1 Obdo V 5/2008 z 24. februára 2010 (v tejto časti sťažnostné námietky nezodpovedajú dovolacím námietkam, pozn.), ale to, že sa stotožnili s nesprávnymi skutkovými a právnymi hodnoteniami vyjadrenými v treťom rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu zo 4. októbra 2007 a bez ďalšieho dokazovania a riadneho a presvedčivého odôvodnenia v úplnom protiklade s ich dovtedajšími závermi ustálili, že žalobou uplatnený nárok je v celom rozsahu nedôvodný.

40. V danej súvislosti však ústavný súd, ako už bolo uvedené, zdôrazňuje, že v danej veci zmena právneho posúdenia a s tým spojená nutnosť posúdenia iných okolností podstatných pre rozhodnutie, prípadne tých istých okolností, avšak z iného aspektu, nemá svoj pôvod v treťom rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu zo 4. októbra 2007, ale práve v uznesení najvyššieho (dovolacieho) súdu sp. zn. 1 Obdo V 5/2008 z 24. februára 2010, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že právo majiteľa bankového účtu na zaplatenie neoprávnene inkasovaných (odpísaných) peňažných prostriedkov nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale za splnenia zákonných podmienok právom na náhradu škody, pričom najvyšší (dovolací) súd v napadnutom rozhodnutí rešpektovanie tohto právneho názoru rozsudkom najvyššieho súdu, ako aj rozsudkom krajského súdu vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

41. Aj keď tretie rozhodnutie najvyššieho (odvolacieho) súdu zo 4. októbra 2007 nie je predmetom ústavného prieskumu, ústavný súd v kontexte už uvedeného iba pre úplnosť veci nad rámec vlastnej argumentácie dodáva, že sťažovateľkou namietané nesprávne skutkové a právne hodnotenia vyjadrené v tomto rozhodnutí nemohli byť podkladom pre rozsudok najvyššieho súdu opierajúci sa v podstatnej časti o rozsudok krajského súdu už aj preto, že v treťom rozhodnutí najvyššieho (odvolacieho) súdu bol žalobou uplatnený nárok právne posudzovaný tak isto ako dovtedy, t. j. ako bezdôvodné obohatenie, iba že bezdôvodné obohatenie nebolo ustálené na strane žalovanej, ale na strane [REDAKOVANÉ], dôsledkom čoho žalobe nebolo vyhovené pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

42. Za situácie, keď najvyšší súd dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania, nebol povinný vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty sťažovateľky.

43. Pokiaľ sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

44. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

45. Ako to už bolo uvedené, sťažovateľka mohla využiť a aj využila prípustný riadny opravný prostriedok (odvolanie) proti rozsudku krajského súdu, o ktorom rozhodol najvyšší súd. V súlade so zásadou subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrenou v čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc iného súdu (najvyššieho súdu) poskytnúť ochranu základným a iným právam sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu v tej istej veci, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky smerujúcu proti rozsudku krajského súdu aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu a uznesením najvyššieho súdu

46. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd v zmysle svojej konštantnej judikatúry opakovane uvádza, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru (kam patrí aj označené základné právo), ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy

postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (II. ÚS 78/05). Novšia judikatúra ústavného súdu už však smeruje aj k posudzovaniu hmotných práv v rozhodnutí všeobecného súdu, a to aj bez toho, aby sťažovateľ musel namietat', že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavno-procesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (IV. ÚS 360/09, III. ÚS 196/08, II. ÚS 111/08, I. ÚS 131/09 a pod.).

47. V súvislosti s tvrdeným zásahom do označeného základného práva však ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na záver najvyššieho (odvolacieho) súdu, podľa ktorého sťažovateľke nevzniklo právo na to, aby žalovanej uložil povinnosť zaplatiť jej žalovanú sumu z titulu náhrady škody, nemožno uvažovať o zásahu do tohto základného práva. Totiž, ak najvyšší súd (zhodne s krajským súdom) ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospeli k záveru, že právo majiteľa bežného bankového účtu (právnej predchodkyne sťažovateľky) na zaplatenie neoprávnene inkasovaných (odpísaných) peňažných prostriedkov nie je právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale za splnenia zákonných podmienok právom na náhradu škody, a taktiež vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlili, z akého dôvodu (pre absenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a zmenšením stavu peňažných prostriedkov na bankovom účte, pozn.) sťažovateľke nie je možné nárok na náhradu škody voči žalovanej priznať, a tento jeho názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi rozsudkom najvyššieho súdu a označeným základným právom.

48. Napokon, ak najvyšší súd v rámci konania o dovolaní ústavne konformným spôsobom vysvetlil svoj záver o neprípustnosti sťažovateľkou podaného dovolania, dôsledkom čoho nebol oprávnený vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty sťažovateľky, je akákoľvek príčinná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a označenými základným právom vylúčená.

49. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017